

1909. Og man kunde meget godt tænke sig, at Højre vilde gøre det. Man kunde meget godt tænke sig, at den Taktik, det fulgte sidste Foraar, var bestemt udelukkende af den øjeblikkelige politiske Situation. Man kunde meget godt tænke sig, at den var bestemt af, at vi havde en radikal Regering, at Grundlovsspørgsmaalet ved det da forestaaende Valg vilde blive sammenkoblet med Militærspørgsmaalet, og at Højre derfor ikke mente at kunne bygge videre paa det Standpunkt, det havde gjort gældende om Efteraaret, da Sagen var til første Behandling. Men det er nu et overstaaet Stadium, og i og for sig er der ikke noget i Vejen for, at Højre nu kan vende tilbage til det Standpunkt, det indtog i November 1909.

Man sagde ganske vist i Foraaret fra Højreordførernes Side, da man skulde undskylde den taktiske Vending, der var sket fra Højres Side i Løbet af Vinteren, at i saadanne Sager som Grundlovssagen tilkommer det ikke Højre i Folketinget at tage Standpunkt; man antydede, at det maatte være Landstingets Højres Sag. Jeg mente den Gang, at det var en Selvmyndiggørelse af Højre her i Folketinget, og jeg synes fremdeles, at det er en Selvmyndiggørelse. Jeg synes, at er der noget Højre, der er skikket til først og kraftigt at tage Standpunkt til Forfatningsspørgsmaalet, maa det være det Højre, der staar i umiddelbar Forbindelse med den almindelige Valgret. Det maa være det Højre, som, om end maaske nødtvungent, dog stiller sig paa den almindelige Valgrets Grund, fordi der for dette Ting ikke er nogen anden Grund. Det Højre, der staar i den nærmeste Rapport til den almindelige Valgret, maa ogsaa være det Højre, der er skikket til først og kraftigt at tage Standpunkt til Forfatningssagen.

Men dernæst synes jeg, at det i og for sig vilde være en naturlig Ting, om Højre nu stillede sig paa det Standpunkt, dets Ordførere stod paa for godt et Aars Tid siden. Thi ellers maa man spørge sig selv: Hvorfor fremsatte de daværende to Ordførere for Højres to Grupper, altsaa Ordførerne for hele Højre, disse Udtalelser? Hvorfor erklærede det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) den 30. November 1909 paa sit Partis Vegne, at han for at faa Forholdstalsvalg til Folketinget vilde gaa med til den privilegerede Valgrets Afskaffelse? Det er jo ganske gaadefuldt, det er ganske uforklarligt, hvis man ikke senere vil bygge en

Politik derpaa! Og hvorfor skitserede den anden Ordfører for Højre, det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), og endda i høj Grad detailleret, ja minutøst, det nye Landsting, som han ønskede sig det, saaledes at vi saa det i alle dets Elementer, og at det kun var mig en Times Sag i det Udvalg, som blev nedsat, at formulere positivt hans eget Standpunkt, det kunde gøres med nogle Pennestrøg, saaklart og detailleret var det skildret af det ærede Medlem fra Fredensborg. Jeg maa bede Højre, hvis de ikke ville fortsætte den Politik, de da indtog, at forklare mig den Gaade, det ganske ubegribelige, at de ved Sagens første Behandling staa op og afgive saadanne Erklæringer, fremsætte et saadant Program, naar det er deres Mening, at de senere ikke ville vide noget deraf; i alt Fald kunne de ikke undskylde sig med, at det ikke tilkom Folketingets Højre at fremsætte Højres Tanker om Forfatningsspørgsmaalet, thi saa skulde de to Herrer jo ikke have fremsat deres Tanker den Gang.

Jeg har med Tilfredsstillelse set, at et enkelt Højreblad, trods Højres senere taktiske Svingninger, har fortsat den Politik, som de ærede Medlemmer for Københavns 6te Valgkreds og Fredensborg som Ordførere for hele Højre indtog i Forfjor Efteraar — jeg tror ganske vist, det kun er et enkelt Blad indenfor Højre —, og med stor Kraft og Ihærdighed er blevet ved at slaa paa, at det eneste kloge politiske Standpunkt for Højre var at tage hele Forfatningsspørgsmaalet op og gaa med til den store Grundlovsændring. Skønt jeg ellers langt fra altid sympatiserer med den Politiker, som i de senere Aar har været den ledende Pen i det Blad, jeg sigter til, den Førslewske Presse, forekommer det mig, at det fortjener Anerkendelse, at han her virkelig har vist sig i Besiddelse af politisk Skarpsyn. Jeg tror, at Konservatismen ret beset — den Konservatisme, der vil have en Fremtid for sig, den, der vil være levedygtig, den, der ikke vil udsættes for, at det i de kommende Tiaar skal gaa som i det svundne Tiaar, at Partiet fra 8 Folketingsmænd bliver 7 plus 6 eller 7 minus 6 — kun har eet at gøre, nemlig at stille sig paa den almindelige Valgrets Arena sammen med alle andre Partier som fuldstændig ligestillet. Det Parti, der her i Landet vil klamre sig til den privilegerede Valgret, vil ogsaa dø med den privilegerede Valgret. Jeg tror, at det er en særdeles klog Politik fra Høj-